

Публічне управління: шляхи розвитку [Текст] : матер. наук.-практ. конф. за міжнар. уч. (26 листопада 2014 р., м. Київ) : у 2 т. Т. 1 / [за наук. ред. Ю. В. Ковбасюка, С. А. Романюка, О. Ю. Оболенського]. – К. : НАДУ, 2014. – С. 3 – 10. 5. *Верба С.М.* Впровадження сучасних методів навчання державних службовців із застосуванням європейських стандартів для професіоналізації державної служби України / С. М. Верба // Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу "Києво-Могилянська академія"]. Сер.: Державне управління. - 2010. - Т. 130, Вип. 117. - С. 71-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npchdu_2010_130_117_15. 6. *Бородін Є. І., Чикаренко І. А.* Підготовка державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування: проблемно орієнтований аспект / Є. І. Бородін, І. А. Чикаренко // Публічне адміністрування: теорія та практика. Електронний збірник наукових праць. –2012. – Випуск 1 (7). – Режим доступу: [http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-01\(7\)/12beipoa.pdf](http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2012-01(7)/12beipoa.pdf). 7. *Романовский А.Г.* Эффективность управления и проблемы подготовки современных руководителей-лидеров / А.Г. Романовский // Коммунальное хозяйство городов: науч.-техн.сб. – Харьков:ХНАГХ, 2004. - №57. – С. 130-142. 8. *Шаполова В.В.* Педагогічні умови формування корпоративної культури майбутніх менеджерів у ВТНЗ : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / В. В. Шаполова. — Харків, 2015. — 276 с.

УДК 378.147.002:378.014

*Шаполова В. В., Попова Г.В., Юнік С. Б.
м. Харків, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧОК КОМУНІКАТИВНОЇ ВЗАЄМОДІЇ СТУДЕНТІВ НТУ «ХП»

Підготовка високоякісних фахівців відбувається в умовах постійних трансформацій сучасного суспільства, яке стрімко розвивається передусім завдяки вдосконаленню інформаційного простору взаємодії та передових технологій. Суттєвим фактором та критерієм розвитку особистості фахівця загалом та суспільства зокрема є рівень навичок комунікації, переважно який формується під час навчання у ЗВО. Важливою складовою структури особистості фахівця є комунікативна діяльність та компетенція, що сприяють високому рівню його професійної діяльності. Отже, комунікативна взаємодія передбачає діяльність учасників спілкування, спрямовану на інформаційний обмін і вплив на свідомість чи поведінку під час комунікативної ситуації.

Оскільки більшість компонентів структури особистості фахівця формується під час навчання, то надзвичайно важливо правильно організувати цей процес для забезпечення якості підготовки професіонала.

Глосарій Європейського фонду освіти пояснює, що інновації – це вперше впроваджена новизна, однак більшість інновацій пов'язана з перенесенням існуючих підходів у нові умови через їх адаптацію або внесення поступових змін до існуючих систем [1, с. 295]. Професіональні навички, зокрема найбільш затребувані, формуються ще під час здобуття вищої освіти. Відповідно, інновація в освіті – цілеспрямований процес змін, що ведуть до модифікації мети, змісту, методів, форм навчання й виховання, адаптації процесу навчання до нових вимог [4, с. 183], натомість освіта перетворюється на інноваційне середовище, у якому студенти отримують навички і вміння самостійно оволодівати знаннями протягом життя та застосовувати це знання в практичній діяльності [2]. Вчені, що займаються дослідженням питання впровадження інновацій, до інноваційних методів зараховують методи активного, модульного та проблемного навчання [5, с. 287-318].

Сучасні викладачі через прагнення виховати гідних фахівців та сформувати в них високий рівень необхідних для майбутньої діяльності компетенцій повсякчас експериментують та застосовують під час навчання комплекс методів та технологій, які належать до когорти інноваційних. Відповідно, така система освіти створює ефективні умови та надає переваги для здобуття знань майбутнім фахівцям, зокрема під час оволодіння навичками комунікативної взаємодії.

Для поліпшення якості освітнього процесу інноваційні методи було застосовано під час практичних занять студентів Національного технічного університету «ХПІ» з метою удосконалення навичок комунікативної взаємодії. Зокрема студентам спеціальності 011 «Освітні науки» та 054 «Публічне управління та адміністрування» було запропоновано виконувати завдання викладача за допомогою застосування методу «Мереживна пила».

За допомогою цієї інноваційної методики, яку студенти опановували під час практики, вдалося розвинути творче мислення як окремої особистості, так і колективне, критичну оцінку власної діяльності та колег за групою, розуміння та сприйняття думки партнера, толерантне ставлення та світогляд, що спонукало вдосконалення окремих компонентів комунікативної взаємодії між студентами, а також між викладачем і майбутніми фахівцями. Jigsaw («мереживна пила») проходить в кілька етапів: на першому відбувається творче застосування комунікативного матеріалу, коли студенти діляться на стартові групи, в кожній з яких по три студента. Кількість осіб в групі залежить від кількості текстів або завдань. Спочатку вони самостійно ознайомлюються із завданнями, з метою розуміння змісту висловлювання,

уточнення стратегії виконання роботи або здійснення комунікації, уточнюють сприйняття почутого чи прочитаного. На другому – робота проходить в експертних групах, де відбувається критичний аналіз, порівняння відповідей, до яких студенти дійшли самостійно на початковому етапі, уточнюються параметри за якими вони здійснювали завдання. Успіх роботи залежить від сумісної роботи студентів. Третій – це повернення учасників до початкової комбінації їхнього складу, де вони по черзі розказують свої відповіді на завдання; кожний учасник повинен не тільки ознайомити інших членів групи зі змістом своєї відповіді, але й допомогти їм зрозуміти її. Отже, кожен має змогу висловити свою думку та почути і перейняти досвід колег, одночасно відбувається і робота у колективі, яка допомагає тісно співпрацювати та взаємодіяти, дослухатися та враховувати особливості колег, брати відповідальність за наслідки та результати роботи, самостійно приймати рішення, розвивати свої комунікативні здібності, сміливо висловлювати свої спостереження, навіть якщо вони помилкові. Прагнення до саморозвитку та встановленню належного рівня професіоналізму спонукає студентів до згуртування та швидкого реагування на зміну своєї ролі під час виконання завдань, тому такий метод є досить продуктивним для розвитку навичок комунікативної взаємодії. Однак лише один інноваційний метод не може вплинути на рівень комунікативної компетентності і суттєво розвинути навички взаємодії. Тому лише у комплексі з іншими методами та засобами можна досягти значних зрушень під час навчання майбутніх професіоналів. Залежно від предмета та теми вивчення можна оперувати набором інших технологій, зокрема авторам імпонують кейс-технологій, а також неодмінно використовувати програмні продукти, мережу інтернет та інші інформаційні технології.

Література. 1. *Ващук Ф. Г.* Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – вимога часу / Ф. Г. Ващук // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – Вип. 16. – С. 290–305. – (Серія : Євроінтеграція: український вимір) 2. Проект Концепції розвитку освіти України на період 2015-2025 років. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/ua/pr-vi-ddil/1312/1390288033/1414672797/>. 3. *Силадій І.* Якісна освіта в контексті управління впровадженням інновацій / І. Силадій // Вища освіта України. – 2011. – № 4. – С. 105–112. 4. *Туркот Т. І.* Педагогіка вищої школи : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Т. І. Туркот. – К. : Кондор, 2011. – 628 с. 5. [Чернілевський Д. В.] Педагогіка вищої школи : підручник / Д. В. Чернілевський, І. С. Гамрецький, О. А. Зарічанський; за ред. Д. В. Чернілевського. – Вінниця : АМСКП : Глобус-Прес, 2010. – 408 с.